This ברייתא was – כי תניא מתניתא בארי תרבות ואליבא דרבי אלעזר taught in a case of a domesticated lion and according to ר"א

Overview

רבינא claimed (according to the מסקנא of the גמרא) that the ברייתא, which states that a חיה שטרפה בחצר הניזק pays a "ג", is discussing a domesticated lion according to "ר"א. Our איז will offer two differing viewpoints whether this means that ברייתא can also follow the view of ר"א (and certainly that of the ברייתא), or it means that the ברייתא follows the view of ר"א exclusively.

תוספות explains that - רבינא

- לא נקט רבי אלעזר לאפוקי רבנן אלא לרבותא נקטיה

Did not mention (that the ברייתא is according to) א", in order to exclude the ר"א (that the ברייתא cannot agree with the רבנן), but rather י is mentioned for the novelty (that we may have thought that the ברייתא is not according to (r) -

- והכי קאמר דלא תימא משום דאורחיה לטרוף משלמת נזק שלם meant to say; that you should not assume that the pays a ב"ש because it is usual for the animal to be ^{2} טורף; it is not so -

דאפילו בארי תרבות אליבא דרבי אלעזר דודאי לאו אורחיה הוא איכא לאוקמי – דאפילו בארי תרבות אליבא דרבי אלעזר דודאי לאו אורחיה ברייתא For the ברייתא can be discussing even a domesticated lion according to , where it is certainly not its manner to be טורף, and nevertheless he will be ברייתא as the ברייתא states. The reason is -

- דהיינו בדאייעד כדמפרש ואזיל

As the גמרא continues to explain because it is in a case where he was warned and he became a מועד, and a בי"ש pays a "ב -

ומאותו הטעם שיתחייב לרבי אלעזר יתחייב לרבנן

And for the very same reason that he is obligated to pay a "ם according to the "בננף, he will be obligated to pay a "ם according to the "בננף

תוספות offers a differing interpretation:

ועוד יש לומר דדוקא מוקי לה כרבי אלעזר –

¹ It is assumable that we are discussing domesticated animals; for otherwise presumably there is no owner to be held liable.

² The ברייתא would then follow the ruling of the רבנן to the exclusion of ר"ג (who will require only a ר"ג (who will require only a דייתא since it is not אורחיה for משונה to damage) and also (perhaps) reject the view of משונה that it is משונה for an יארי to be ארי is negating.

 $^{^3}$ תוספות may be emphasizing that it is unusual for an ארי תרבות to be טורף according to בני תרבות (for בני תרבות שמואל to to be טורף ארי מורף (for טורף שמואל that any טורף ארי is not טורף.

⁴ It can also follow the view of מועד; since it became a מועד, the lion's owner must pay a "טרף even for ארף. It would seem however that (according to this interpretation) the ברייתא is limited to a case of ארי (for by a there would be no need to be אייעד according to the רבנן).

And furthermore one can say that רבינא establishes the ברייתא according to א"ר exclusively -

– משום דחיה סתם קתני בין בארי בין בזאב

Because the בריתא states an unspecified π including both a lion and a wolf -

-5ולרבי אלעזר כיון דהוו בני תרבות לאו אורחייהו לטרוף ומיירי תרוייהו בדאייעד And therefore the ברייתא is understood (only) according to "ד; since the lion and the wolf are both domesticated, it is not their manner to be טורף, and we are discussing a case where both the lion and the wolf were warned and became מועדים. Therefore they pay a "ב"ש -

אבל לרבנן דלאו בני תרבות נינהו ואורחיה דזאב לטרוף – However according to the רבנן who maintain that wild animals cannot be domesticated and it is the custom of a wolf to be טורף, then -

כי לא אייעד נמי משלם נזק שלם –

Even if he was not forewarned he also has to pay a "ב". The difficulty of establishing the רבנן according to the רבנן will be either why the lion should pay a "נ"ש for מועד (if it is not a מועד), since it is not אורחיה, or (if the lion is a אורחיה) why is it necessary for the מועד to be a מועד (since it is ישרוף).

תוספות rejects a possible explanation:

רוהו דוחק להעמיד הברייתא לצדדים זאב בלא אייעד וארי באייעד - ארייעד וזהו דוחק להעמיד הברייתא לצדדים ואב בלא אייעד וארי באייעד And it is unwieldy to establish the ברייתא in different situations; the wolf pays a "שני without a warning (for it is אורחיה) and the lion pays a "שני only when he was forewarned and became a מועד (since it is לאו אורחיה לטרוף). The difficulty inherent in this suggestion is self evident.

מוספות asks a different question:

אם תאמר ולמאי דסלקא דעתין השתא דהוי תולדה דקרן – אם תאמר ולמאי דסלקא דעתין השתא אויים האמר And if you will say; according to the current view that this טריפה is a of סריפה (and he is נ"ש a חייב since it was דרן, then -

אמאי נקט בברייתא שנכנסו בחצר הניזק –

Why does the ברייתא mention that the animals entered into the הציק? If they are always הייב (a ש"ן if אייעד flow wherever they are! Only שן has a requirement that it take place in the הצר הניזק.

מוספות answers:

ויש לומר משום זאב נקט דכיון דאייעד חוזר לקדמותו והוי שן דפטור ברשות הרבים: And one can say; the ברייתא mentions חצר הניזק on account of the (domesticated) wolf. For since he became a מועד לטרוף (after he was

-

⁵ See 'Thinking it over' # 1.

⁶ According to this interpretation the term היה is all inclusive; however the ברייתא follows only the view of Γ .

domesticated and lost his status as a מועד לטרוף), the זאב then **reverts to his original** status⁷ (before he was domesticated) when it was אורחיה לטרוף, so if he is סורף מורף וועד האייעד it will be considered שן which is פטור ברה"ר. מטור ברה"ר has to state בחצר הניזק where שוֹ הייב פֿוֹ שׁן.

Summary

The בריייתא may follow the view of ר"א ורבנן (and we are discussing only a lion) and he is אייעד since אייעד; or the ברייתא follows only the view of (and we are discussing all animals); however according to the רבנן there is no need for אייעד.

A domesticated אייעד לטרוף who was אייעד teverts to his original status, and if he was טרף it is considered שן (and not a קרן דאייעד).

Thinking it over

- 1. Why is it necessary to establish the ברייתא in a case where it was אייעד (and have the difficulty why only בחצר הניזק), when רבינא could have said that it was not קרן and the ברייתא follows the view of אייעד that ^{9} pays a pays ^{10} ! בחצר הניזק
- 2. תוספות explains that the ברייתא mentions חצר הניזק on account of או who reverts back to ברייתא If this is so, why does the גמרא ask that the ברייתא should not be explaining תולדה דשן (but rather תולדה דקרן)? It is explaining עולדה דשן by a באין ^{12}

_

⁷ It is evident (from his becoming a מועד) that his (attempted) domestication was in vain.

⁸ See 'Thinking it over' # 2.

⁹ We are now assuming (anyway) that the ברייתא is discussing קרן.

 $^{^{10}}$ See (למהרש"א) מהוד"ב on the previous (בא"ד).

¹¹ See footnote # 8.

¹² See מהרש"א.